

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-223
Arkivsaksnr: 23/630	Løpenr: 23/7722
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	31.08.2023	054/2023
Kommunestyret	14.09.2023	072/2023

Søknad om økonomisk støtte til N.K.S. Veiledningssenter Vest

31.08.2023 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Framlegget til rådmannen vart samrøystes vedteke.

FORM- 054/2023 Vedtak:

Søknaden frå Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) om økonomisk støtte til Veiledningssenter Vest blir ikkje innvilga.

Kommunestyret ber rådmannen leggja fram ei sak om retningslinjer for kommunal økonomisk støtte til landsdekkande eller regionale ideelle organisasjonar som tilbyr tenester som kan vera eit supplement til kommunen sitt tenestetilbod.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Søknaden frå Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) om økonomisk støtte til Veiledningssenter Vest blir ikkje innvilga.

Kommunestyret ber rådmannen leggja fram ei sak om retningslinjer for kommunal økonomisk støtte til landsdekkande eller regionale ideelle organisasjonar som tilbyr tenester som kan vera eit supplement til kommunen sitt tenestetilbod.

Dokument som er vedlagt:

Søknad om økonomisk støtte

Oppsummering:

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) har søkt Samnanger og andre kommunar i Vestland fylke om økonomisk støtte i 2023 og 2024, til N.K.S. Veiledningssenter Vest. Dette senteret er eit gratis lågterskeltilbod til pårørande til menneske med rusmiddellidingar og/eller psykiske vanskar. Bakgrunnen for søknaden er at N.K.S. ikkje har fått statleg tilskot til Veiledningssentera sine i 2023, slik dei har fått tidlegare. Rådmannen tilrår ikkje at kommunen gir økonomisk støtte til senteret.

Rådmannen foreslår at det blir utarbeidd retningslinjer for økonomisk støtte frå Samnanger kommune til landsdekkande eller regionale ideelle organisasjonar.

Saksopplysningar:

Bakgrunn for saka:

Norske Kvinners Sanitetsforening (N.K.S.) sende 31.05.2023 søknad til Samnanger og andre kommunar i Vestland fylke om økonomisk støtte til N.K.S. Veiledningssenter Vest. Søknaden gjeld økonomisk støtte både for 2023 og 2024. N.K.S. sine Veiledningssenter er eit gratis lågterskeltilbod for pårørande til menneske med rusmiddellidingar og/eller psykiske vanskar. Veiledningssentera kan òg bistå kommunene i pårørandearbeid. Bakgrunnen for søknaden er at sentera i 2023 har mista tilskotet frå staten som dei har fått tidlegare. N.K.S. skriv i søknaden at sentera no står i fare for å bli nedlagde, og dei oppmodar kommunane til å bidra med økonomisk tilskot.

Fakta grunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

N.K.S. er ein ideell, ikkje-kommersiell organisasjon. Dei har Veiledningssenter i fire regionar, fordelt på sju lokasjonar. Veiledningssenter Vest er lokalisert i Sandnes og Haugesund. Sidan 2004 har sentera vore delfinansierte av tilskotsordningar i Helsedirektoratet. På N.K.S. sine nettsider går det fram at denne støtta har vore på 10 – 12 millionar kroner årleg og utgjort om lag halvparten av finansieringa til sentera. N.K.S. opplyser på nettsidene sine at tilbodet deira er eit supplement, som ikkje dekkast av offentlege eller private aktørar.

Bakgrunnen for at sentera mista støtta i 2023, er at styresmaktene har gjort endringar på frivilligfeltet (gått vekk frå faste tilskot og over til søknadsbaserte tilskot). N.K.S. søkte om statleg tilskot på 15 millionar kroner for 2023, men fekk avslag.

Det er ikkje opplyst i søknaden frå N.K.S. kor stor økonomisk støtte dei søker kommunane i Vestland om. Samnanger kommune har ikkje gitt økonomisk støtte til N.K.S. Veiledningssenter tidlegare.

I ein [artikkel på N.K.S. sine nettsider publisert 14.06.2023](#) går det fram at det i revidert nasjonalbudsjett er løyvd meir midlar til frivillige organisasjonar, og at N.K.S. håpar å få noko av desse midlane. Det ser per d.d. (23.08.2023) ut til at det framleis ikkje er avklart om N.K.S. får noko av desse midlane.

Samnanger kommune har, så langt sakshandsamar har funne ut, ikkje nytta seg av tenester frå NKS Veiledningssenter. Kommunen har ikkje oversikt over om innbyggjarar i Samnanger vore i kontakt med eller motteke hjelp frå dei.

Kommunal økonomisk støtte til andre frivillige organisasjonar

Kommunen gir økonomisk støtte (tilskot) til ei rekke lokale lag og foreiningar i Samnanger, primært gjennom kulturmidlane. Dette gjeld mellom anna Samnanger Røde Kors, som fekk tilskot på 6 000 kroner i 2022 og 7 000 kroner i 2023.

Kommunen har også tradisjon for å gje økonomisk støtte ved NRK sin årlege TV-innsamlingsaksjon. I samband med dette gav kommunen i 2022 støtte på 7 000 kroner til Leger Uten Grenser.

Bortsett frå i samband med NRK sin årlege TV-innsamlingsaksjon, ser det ikkje ut til at kommunen har gitt økonomisk støtte til landsdekkande eller regionale frivillige organisasjonar innanfor området helse/omsorg/rus m.m. dei siste åra. Det ser heller ikkje ut til at mange slike organisasjonar har søkt kommunen om økonomisk støtte.

Vedtaksmynde

Vedtaksmynde i denne saka ligg, slik rådmannen vurderer det, til kommunestyret. Bakgrunnen for dette er at avgjerda i denne saka vil kunne få betydning for eventuelle framtidige tilsvarande saker.

Uttalar frå andre:

Det er ikkje henta inn uttalar frå andre i arbeidet med denne saka.

Vurderingar og konsekvensar:

Både N.K.S. og mange andre ideelle organisasjonar gjer mykje samfunnsnyttig arbeid. Dette er arbeid som mellom anna kjem kommunane til gode. Kven av desse organisasjonane som søker om tilskot frå kommunane, vil både variera og truleg også til ein viss grad vera tilfeldig.

Samnanger kommune har i dag ikkje ein overordna policy eller retningslinjer når det gjeld økonomisk støtte til frivillige og/eller ideelle organisasjonar, med unnatak av for kulturmidlar til lag og foreiningar i Samnanger. Det kan som følge av dette vera utfordrande å vurdere søknader av den typen som kommunen no har fått frå N.K.S. Det bør vurderast om det er behov for å utarbeida retningslinjer for eventuell økonomisk støtte til landsdekkande eller regionale ideelle organisasjonar.

Dersom landsdekkande organisasjonar som N.K.S. skal vera avhengige av å få økonomisk støtte frå mange av landets kommunar, som alternativ til statlege tilskot som fell vekk, vil det samla sett bli mykje administrativt arbeid for kommunane. Det kan også vera problematisk dersom kommunane skal «kompensera» når staten gjer endringar i kva typar frivillige tiltak og ordningar som skal få statleg økonomisk støtte. Det bør i utgangspunktet ikkje vera eit kommunalt ansvar å finansiera tilbodet til landsdekkande ideelle organisasjonar.

For Samnanger kommune kan det truleg vera mest aktuelt å vurdere å gje økonomisk støtte til ideelle organisasjonar som held til i nærområdet (distriktet) vårt. N.K.S. Veiledningssenter Vest er lokalisert i Sandnes og Haugesund. Sjølv om innbyggjarar i Samnanger kan ta kontakt med senteret på både telefon og via internett, ville det truleg vore enklare for innbyggjarane våre å bruka senteret dersom det var lokalisert nærmare oss, for eksempel i Bergen.

Dersom Samnanger kommune skal gje økonomisk tilskot til N.K.S. Veiledningssenter, kan det vera naturleg at storleiken på tilskotet blir basert på kor stort folketalet i Samnanger er i forhold til det samla folketalet i Noreg. Dersom N.K.S. i 2023 har behov for 15 millionar kroner i tilskot til saman frå alle kommunane i landet – og me tek utgangspunkt i at folketalet i Samnanger (om lag 2 500 personar) utgjer om lag 0,5 promille av det samla folketalet i Noreg – vil dette tilseie eit tilskot frå Samnanger på om lag 7 500 kroner.

Som det går fram ovanfor i dette dokumentet, vart det i revidert nasjonalbudsjett 2023 løyvd meir midlar til frivillige organisasjonar. N.K.S. håpar å få noko av desse midlane. Dersom dette skjer, vil truleg behovet for kommunal økonomisk støtte bli tilsvarande mindre.

Konklusjon:

På bakgrunn av kva som er og har vore praksis i kommunen, tilrår rådmannen at Samnanger kommune ikkje gir økonomisk støtte til N.K.S. Veiledningssenter Vest.

For å forenkla handsaminga av eventuelle liknande saker i framtida, foreslår rådmannen at det blir utarbeidd retningslinjer for kommunal økonomisk støtte til landsdekkande eller regionale ideelle organisasjonar som tilbyr tenester som kan vera eit supplement til kommunen sitt tenestetilbod.